

3/10

irizpena

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO
ERAKUNDEEN PUBLIZITATE ETA
KOMUNIKAZIOARI
Buruzko Legearen Aurreproiektuari buruzkoa.

Bilbon, 2010.urteko apirilaren 14an

CES
EGAB

Consejo Económico
y Social Vasco

Euskadiko Ekonomia eta Gizarte
Arazoetarako Batzordea

I. AURREKARIAK

2010. urteko otsailaren 23an Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordean Justizia eta Herri Administrazio Sailaren idazkia sartu da. Beraren bidez, txostena eskatu du Euskal Autonomia Erkidegoko Erakundeen Publizitate eta Komunikazioari buruzko Legearen Aurreproiektuari buruz, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen ekainaren 27ko 9/1997 Legearen 3.1.a) artikuluan ezarritakoaren arabera.

Berehala horren kopia bidali zaie Batzordearen Osoko Bilkurako kide guztiei bere proposamenak eta iritziak igor ditzaten eta hauen berri beharrezko Lan Batzordeari emateko, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen Funtzionamenduaren Araudian ezarritakoaren arabera.

Ekonomia Garapeneko Batzordea 2010. urteko martxoaren eztabaidatzeko 10ean bildu zen Irizpenaren Aurreproiektuaren lehenengo proposamena eztabaidatzeko xedez. Egun berean Batzordeak hurrengo Irizpen Proiektua onartu du, 2010. urteko apirilaren 14ko Euskadiko EGABko Osoko Bilkurari aurkezten zaiona eta aho batez onartzen dena.

II. EDUKIA

Dekretu Proiektuari buruzko testua honakoek osatuta dago: Zioen Azalpena, 16 artikulua, 2 kapitulutan banatuta, Xedapen Gehigarria, Xedapen Iragankorra, Xedapen Indargabetzailea eta 2 Azken Xedapen.

ZIOEN AZALPENA

Aipatzen da Euskal Autonomia Erkidegoko Estatutuaren 9.2 artikuluan ezarritako agintaldia betetzeko botere publikoek hiritarren askatasun eta berdintasunaren sustapenean eta bizitza politiko, ekonomiko, kultural eta sozialean parte hartzen laguntzen duten beharrezko mezuak helarazi eta zabaldu behar dituztela; informazioa eta komunikazioa betebeharr instituzional bihurtuta.

Autonomiako Estatutuaren 10. artikulua, berriz, EAERI eskumen eskusiboa aitortzen dio autogobernuko bere erakunde antolaketa, araubide eta funtzionamenduan, barruko hauteskunde-legerian eta publizitatean. Eginkizun hau, era berean, bermatuta dago Euskal Autonomia Erkidegoko maila instituzional guztietarako, izan ere, dagozkien oinarriko arau instituzionaletan autoantolaketarako ahalmena onartzen da.

Ondorioz, legeak honakoa xedatzen duela azaltzen da:

- publizitate eta komunikazio instituzionalaren xedea, zabaldu beharreko balizko eduki eta mezuak adierazita, bai eta zuzenduta dauden subjektu publikoak ere.
- publizitateko jarduera instituzionalaren edukian agindu behar duten eskakizunak, bai eta lotuta egon behar den debekuak ere, hiritar guztiek informazioa eskuratzea ziurtatzen duten portaerak, euskarriak eta mezuak bultzatuz, ingurumenarekiko begirunea, berdintasuneko politikak eta komunitateak partekatutako gainerako baloreak sustatuz.
- arlo honetan egiten diren kontratuak adjudikatzeko irizpideak, bai eta, indarreko hauteskunde-araudian xedatutakoaren arabera, jarduera honetan hauteskunde-garaian agintzen duten arauekin bat etorrituz.
- bermeen sistema bat, organo eta prozedura espezifikoak sortuz.

3/10*i*

XEDAPENEN ATALA

1. Kapituluak: *Xedapen orokorrak*

1. Artikulua. Legearen Aurreproiektuaren xedea ezartzen du, hau da, Euskal Autonomia Erkidegoko herri administrazioek sustatu edo kontratatutako publizitate eta komunikazioko kanpaina instituzionalen araubide juridikoa ezartzea. Aipatzen da legearen aplikaziotik kanpo gelditzen direla legeak aginduta arauzko xedapenak, ebazpenak eta egintza administratibo edo judizialen eta aipatutako aginduak eragindako jarduketa publikoei buruzko gainerako informazioaren gainean ezarritako argitalpena eta zabalpena, bai eta aipatutako erakunde eta organismoak merkataritza, industria edo enpresako jarduera bat burutzean egiten duten publizitatea ere.

2. Artikulua. Aplikazioko eremu subjektiboari buruzkoa da, honakoek osatuta.

- EAEko Administrazio Orokorrak eta Instituzionalak edota Euskal Autonomia Erkidegoko Ogasun Orokorraren Printzipio Ordenatzailen Legearen 7. artikulua 4. lerroaren a), b) eta c) letretan adierazitako erakundeek sustatu edo kontratatutako publizitate eta komunikazioko kanpaina instituzionalak.
- Eusko Legebiltzarra, honen mendeko organo eta ordezkariak eta

Euskadi, foru eta tokiko gainerako herri administrazioak, bere partzuegoak eta dagozkien sektore publikoetako kide diren gainerrako erakundeak. Hauei Legearen Lehenengo Kapituluak aplikagarri izango zaie.

3. Artikuluan. publizitate eta komunikazioko kanpaina instituzionalak definitzen dira.

4. Artikuluak. publizitate eta komunikazioko kanpaina instituzionalek bete behar dituzten eskakizunak argitzen ditu.

5. Artikuluak. debekuak zehazten ditu aipatutako publizitate eta komunikazioko kanpainekin lotuta.

6. Artikulua. irisgarritasunari buruzkoa da eta aipatzen du edozein ezintasun mota duten pertsonen kanpainen informazioaren sarbide osoena edukitzeen saiatuko dela.

7. Artikulua. aipatzen du lehentasuna emango zaiela ingurumenarekin begirune handiagoa duten euskarriei eta baldintza hau espezifiko jasoko dela publizitateko kanpainak adjudikatzeko baldintzen plegetan.

8. Artikulua. gauzatzea aurreikusitako bermeen egitura araupetzen du.

9. Artikulua. arlo honetan egiten diren kontratuak adjudikatzeko irizpideak finkatzen ditu.

10. Artikulua. kanpainetan aplikatuko diren hizkuntzak aipatzen ditu.

11. Artikulua. kanpaina instituzionalen erregulazioa zehazten du hauteskunde eta erreferendumeko prozesuetan.

II. Kapituluak: *Publizitate eta komunikazioaren kanpaina instituzionalen ebaluazioa, lankidetzaren instituzionala, planifikazioa eta burutzapena.*

12. Artikulua. Publizitate eta Komunikazioko Euskadiko Batzordearen sorrera, bai eta bere eginkizunak ere, araupetzen ditu:

- kanpainak Lege honetan ezarritako printzipio, eskakizun, xede, helburu eta bermeetara egokitu daitezela erraztu eta sustatzea;
- Lege honen 2. artikuluan aiputako erakunde, administrazio eta entitate guztien arteko lankidetzaren eta laguntza sustatzea, bai eta publizitate eta komunikazio instituzionalaren gaiaren azterketa eta prospektiba, bere ebaluazioa eta garapena egitea ere;

- administrazio eta erakundeei informazioa eta aholkularitza ematea,

Eta aipatzen du araudiaren ondorengo garapenean bere antolaketan, funtzionamendua eta osaera zehaztuko direla. Garapen honetan dagozkien sektore publikoetan sartutako erakundeen (Lege honen 2. artikuluan aipatuta daude) ordezkariak parte hartu ahal izango dute, araudian zehazten diren termino eta kasuetan.

13. Artikulua. Publizitateko Sailarteko Batzordeari buruzkoa da.

Organo hau Lege honen 2.1 artikuluan jasotako entitate, Erakunde eta Administrazioen publizitate eta komunikazioaren planifikazioaz, laguntza teknikoaz eta kontrolaz arduratzen da; eta aipatzen da honek jakinaraziko duela nahitaezko eta ez-lotesleko izaeraz.

14. Artikulua. jasotzen da Publizitateko Sailarteko Batzordeak urtero, Eusko Jaurlaritzaren Sailen aldetik eta Lege honen 2.1 artikuluan aipatutako gainerako erakunde, organo eta entitateen aldetik jasotako proposamenetan oinarriturik, publizitate eta komunikazioko plana egingo du. Plan honen barruan garatzea aurreikusten duten kanpaina instituzionalak jasoko dira.

15. Artikulua. aurreko urteko planean aurreikusi gabeko kanpainak egotea aurreikusten du eta bere edukia araupetzen du.

16. Artikulua. EAEko Administrazio Orokorren irudi instituzionalari buruzkoa da.

Xedapen Gehigarri Bakarrak aipatzen du lege honen 2.2 artikuluan aurreikusitako Erakundeek, Administrazioek eta gainerako organo eta entitateek dagozkien prozedurak eta planifikazio eta kontroleko organoak erabakiko dituztela berau aplikatzeko.

Xedapen Iragankor Bakarrak: xedatzen du apirilaren 18ko 151/1989 Dekretuan sortutako Publizitateko Sailarteko Batzordeak lege honetan, Administrazio Orokor eta bere sektore publikoko kide diren gainerako erakundeen publizitate eta komunikazioko kanpainekin lotuta, 13. artikuluan araupetutako Sailarteko Batzorderako aurreikusitako eginkizunak eta eskumenak burutuko ditu, aipatutako agindu horretan aurreikusitako araudiaren garapena gertatzen den bitartean.

Xedapen Indargabetzaile Bakarrak Lege honetan xedatutakoaren aurka dauden maila bereko edo txikiagoko xedapen guztiak indargabetzen ditu.

Lehenengo Azken Xedapenak aipatzen du sei hilabeteko epearen barruan beharrezko diren arauzko arauak emango direla Lege hau garatzeko eta **Bigarrena**, berriz, Legea indarrean sartzeari buruzkoa da.

III. GOGOETAK

Kontsulta egin diguten Legearen Aurreproiektuaren Zioen Azalpenak jasotzen duen bezalaxe, Autonomiako Estatutuaren 9.2 artikuluan ezarritako agindua betetzeko.

9.2. artikulua. *Euskal botere publikoek, bere eskuduntzaren esparruan:*

- Hiritarren funtsezko eskubide eta betebeharren erabilera egokia zaindu eta bermatuko dute.
- Bizi eta lanaren baldintzak hobetzera zuzendutako politika bereziki bultzatuko dute.
- Enplegua eta egonkortasun ekonomikoa handitzeko joera duten neurriak hartuko dituzte.
- Norbanakoaren eta sartuta dagoen taldeen askatasun eta berdintasuna benetakoak eta errealak izateko baldintzak sustatzera eta oztopoak ezabatzerako zuzendutako neurriak hartuko dituzte.
- Erraztuko dute hiritar guztiek Euskal Autonomia Erkidegoko bizitza politikoan, ekonomikoan, kulturean eta sozialean parte hartu ahal izatea.

Botere publikoek hiritarren askatasun eta berdintasunaren sustapenean eta bizitza politiko, ekonomiko, kultural eta sozialean parte hartzen laguntzen duten beharrezko mezuak helarazi eta zabaldu behar dituzte; informazioa eta komunikazioa betebeharrak instituzional bihurtuta. Halaber, Autonomiako Estatutuaren 10. artikulua, berriz, EAERI esku-men eskusiboa aitortzen dio autogobernuko bere erakundeentzako antolaketak, araubide eta funtzionamenduan, barruko hauteskunde-legerian eta publizitatean. Eginkizun hau, era berean, bermatuta dago Euskal Autonomia Erkidegoko maila instituzional guztietarako, izan ere, dagozkien oinarritzko arau instituzionaletan autoantolaketarako ahalmena onartzen da.

Hala ere, beste lurralde batzuetan dauden arauak jasotzen duten bezalaxe, informazioa eta komunikazioa jarduera konplexua eta zalantzarik gabeko oihartzun sozialekoa denez, beharrezkoa da jarduera hau garatu

behar den esparrua argi eta garbi finkatzea.

EAEEn, erabilgarri dauden sistemen artean, bere garaian, batzorde espezifikoak eratzeko aukera hartu zen, sistema eraginkorra zelakoan, Publizitateko Sailarteko Batzardea sortzen duen apirilaren 18ko 151/1989 Dekretua.

Helburua, orain, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek sustatu edo kontratatutako publizitate eta komunikazioko kanpaina instituzionalen araubide juridikoa ezartzera iristea da. Alderdi hau dagoeneko araupetutako dago bestelako eskualde eta lurraldeetan, hala nola Gipuzkoako Lurralde Historikoan, Aragoi, Asturias, Gaztela eta Leon. Katalunia, Nafarroa edo Valentziako Autonomia Erkidegoetan eta Espainiar Estatuan.

Zehazki, Lege Aurreproiektuaren xedea Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek sustatu edo kontratatutako publizitate eta komunikazioko kanpaina instituzionalen araubide juridikoa ezartzea da. Araubide hau aipatutako erakunde eta organismoek egin, banatu edo finantzatzutako argitalpen guztiei aplikatuko zaie, eginda dauden euskarria edozein dela ere; eta aplikaziotik kanpo gelditzen dira legeak aginduta arauzko xedapenak, ebazpenak eta egintza administratibo edo judizialen eta aipatutako aginduak eragindako jarduketa publikoei buruzko gainerako informazioaren gainean ezarritako argitalpena eta zabalpena, bai eta aipatutako erakunde eta organismoak merkataritza, industria edo enpresako jarduera bat burutzean egiten duten publizitatea ere.

Lege honen xedeetarako, honakoa kontsideratzen da:

- Publizitateko kanpaina instituzionala, mezu edo helburu komuna zabaltzera zuzendutako jarduera oro, hartzaile anitzez zuzenduta, ordaindu eta lagatutako publizitateko euskarri erabiltzen duena eta ukitutako subjektuetakoren batek sustatu edo kontratatua dena.
- Komunikazioko kanpaina instituzionala, publizitatekoak ez diren jakinarazteko formak erabiliz, Legean adierazitako subjektuetakoren batek mezu edo helburu komuna hartzaile anitzei zabaltzeko kontratatzen duena.

Euskadiko EGABk kontsultatutako ekimena positiboa dela jotzen du eta bereziki baloratzen du Legearen Aurreproiektuak bere artikuluetan esplizituko aipatzea “edozein ezintasun mota duten pertsonen publikatu eta komunikatzeko kanpaina instituzionaletan jasotako informaziorako sarbiderik osoena” ahalbidetuko diela; “kanpainaren eraginkortasuna kaltetu gabe, ingurumenarekin begirune handiena duten euskarri lehentasuna emango diela”, “baldintza hau publizitateko kanpainak adjudikatuzko baldintzen plegu eta eskaintzetan espezifiko jasoko dela” ere zehaz-

tuta; eta “kanpaina instituzionaletan gaztelania eta euskara erabiliko direla eta, gainera, aipatutako jardueren edo zabaltzeko esparruaren arrazoiarengatik beharrezkoa izanez gero, bestelako hizkuntza ere erabili ahal izango dira”.

Eta hori honakoa gogoan dugulako:

- Lehenik, publizitateko kanpainak eta komunikazioak babestutako funtsezko eskubideetan eragiten dutela, hala nola egiazko informazioarako eskubidea, hiritar guztiak legearen aurrean berdinak izateko eskubidea eta hiritar guztiak baztertuak ez izateko duten eskubidea.
- Bigarrenik, legeriak edota sektore publiko eta instituzionalak balio estrategiko berriak indartu edo erakartzeko elementu gisa jokatzeko duen eginkizuna, garapen iraunkorra den bezalaxe, bere hiru alderdietan: ekonomikoa, soziala eta ingurumenekoa.

3/10

Egokitzen dituzten dugu Legean aurreikusitako bermeen sistema, baita organoak eta prozedura espezifikoak sortzea ere. Hauen artean Publizitate eta Komunikazioko Euskadiko Batzordea (funtsean aholku-emailea den organoa) eta Publizitateko Sailarteko Batzordea (planifikazio, laguntza tekniko eta kontrolerako organoa). Halaber, egokia ere bada azken batzorde honek egiten dituen txostenak nahitaezkoak baina ez-lotesleak izatea. Eta hurrengo hau bereziki esanguratsua eta eragingarria da, gure ustez:

- Publizitate instituzionaleko kanpainak egiten dituzten enpresek emaitzen jarraipena egin dezaten eta kanpainaren inpaktuaren azterketa aurkez dezaten zaintzea;
- Urtero, Eusko Jaurlaritzaren Sailen aldetik eta Lege honetan aipatutako gainerako erakunde, organo eta entitateen aldetik jasotako proposamenetan oinarriturik, publizitate eta komunikazioko plana egitea. Plan honen barruan garatzea aurreikusten duten kanpaina instituzionalak jasoko dira; ondoren sortutako arrazoiengatik, Planean aurreikusi gabeko kanpainak egitea baztertu gabe. Halere, azkeneko hau Sailarteko Batzordeari jakinarazi beharko zaio; eta
- Aipatutako Publizitateko Sailarteko Batzordea sortzera zuzenduta Lege honetan aurreikusitako araudiaren garapena egin bitartean, Administrazio Orokorraren eta bere sektore publikoaren barruko gainerako entitateen publizitate eta komunikazioko kanpainak dagokienez, batzorde honetarako aurreikusitako eginkizunak eta eskumenak apirilaren 18ko 15/1989 Dekretuaren babespean sortutakoak gauzatzea.

IV. ONDORIOAK

Euskadiko EGABk egokitzat jotzen du Euskal Autonomia Erkidegoko Publizitate eta Komunikazio Institutuzionalari buruzko Legearen Aurre-proiektuari buruzko izapidetzea.

Bilbon, 2010eko apirilaren 14an

Lehendakariaren ikus onetsia
José Luis Ruiz García

Idazkari Nagusia
Javier Muñecas Herreras